

DATUM 24/04/2020
CONTACT Dr. Paul Pardon
TEL.
E-MAIL

Aan de directeurs, hoofdartsen en noodplancoördinatoren van de Algemene en Universitaire Ziekenhuizen, de Psychiatrische Ziekenhuizen en de Revalidatieziekenhuizen

**Ter info aan de koepels van de ziekenhuizen
Ter info aan de gouverneurs**

BETREFT COVID-19 – Hospital & transport surge capacity: volgende stappen – “tweede golf”

Geachte algemeen directeur,
Geachte hoofdarts,
Geachte noodplancoördinator,

Het Comité Hospital & Transport Surge Capacity met vertegenwoordigers van alle overheden, Defensie, de ziekenhuiskoepels, het Wetenschappelijk comité en andere experts, is nog steeds actief en komt elke dag samen om de situatie van de ziekenhuissector te monitoren en de nodige maatregelen tot regulatie te nemen.

Wij wensen u opnieuw uitdrukkelijk te danken voor de geleverde inspanningen van de voorbije weken. De ziekenhuissector heeft met veel inzet de nodige stappen gezet om de situatie tot op vandaag te kunnen beheersen. Op 23 april konden wij samen vaststellen dat het aantal COVID-19-patiënten op intensieve zorgen voor het eerst sinds 29 maart onder 1000 zakte. We zien een gestage daling van het aantal patiënten op intensieve zorgen sinds 8 april. Ook het totaal aantal gehospitaliseerden daalt. We stellen samen ook vast dat deze dalingen evenwel langzaam verlopen.

Daarom moeten we in de hoogste staat van paraatheid blijven, rekening houdend met de mogelijkheid van nieuwe opstoten en toestroom van COVID-patiënten, een verhoogde druk door onterecht uitgestelde zorg, uitval van personeel door ziekte, enz.

Twee nauw verbonden uitdagingen moeten op dit moment aandacht krijgen van ons Comité en jullie:

- 1) De voorbereiding op een waarschijnlijke volgende stroom (“de tweede golf”);
- 2) De gefaseerde heropstart van de niet-COVID-19-activiteiten in het ziekenhuis.

1) Voorbereiding op een waarschijnlijke volgende stroom: “de tweede golf”

(De elementen onder deze rubriek zijn enkel van toepassing op de Algemene & Universitaire Ziekenhuizen.)

Rekening houdend met de beschikbare epidemiologische gegevens mag verwacht worden dat het waarschijnlijk is dat een afbouw van algemene maatregelen inzake ‘social distancing’ en dergelijke zal leiden tot nieuwe opstoten van het aantal mensen die besmet worden met COVID-19. In het kader van een exit-strategie zullen verschillende maatregelen moeten worden genomen om daarop voorbereid te zijn, bv. door middel van testing en tracing.

Ook het gezondheidszorgsysteem zelf zal zich moeten voorbereiden op een waarschijnlijke nieuwe stijging van het aantal patiënten. Sommigen zullen ook nood hebben aan ziekenhuiszorg, intensieve zorgen en beademing.

Sommige ziekenhuizen zijn nog volop bezig met de afwikkeling van de eerste golf van patiëntenzorg voor COVID-19. Andere zijn minder belast geworden en maken zich klaar om hun niet-COVID-activiteiten te kunnen hernemen (zie ook punt 2 van deze brief).

Zelfs al is de afwikkeling van de “eerste golf” voor vele ziekenhuizen dus nog volop bezig, niettemin wensen wij de “tweede golf” voor te bereiden. Rekening houdend met de voorlopige lessen over hoe we de eerste golf hebben aangepakt, verwachten wij van de ziekenhuizen de volgende inspanningen:

1) Eerste fase van het COVID-19-surge capacity plan

- a) Het permanent reserveren van minimaal 25% van de erkende bedden met intensief karakter voor de behandeling van COVID-19-patiënten;
- b) Het permanent creëren van minimaal 25% bijkomende bedden (bovenop de erkende bedden) met intensief karakter voor de behandeling van COVID-19-patiënten. Deze bedden zijn permanent activeerbaar binnen ten hoogste 48 uren;
- c) Het permanent reserveren van minimaal 4 maal de som van het aantal permanent gereserveerde erkende (a) en bijkomende (b) bedden met intensief karakter: dit aantal bedden (c) moet worden gereserveerd voor de niet-intensieve behandeling van COVID-19-patiënten;

3) Tweede fase van het COVID-19 surge capacity plan

- a) Het verzekeren van een paraatheid om, binnen een periode van 7 kalenderdagen na een signaal vanwege het Comité, de hierboven permanent gereserveerde capaciteit (1.c) te kunnen verdubbelen.

4) Momenteel zijn de reflecties over de volgende fases nog lopend.

Ziekenhuizen mogen samenwerken, bijvoorbeeld binnen een logoregionaal netwerk of binnen de provincie, om de gevraagde capaciteiten te verzekeren. Indien aldus afspraken worden gemaakt die ertoe leiden dat de hierboven vermelde normen niet op ziekenhuisniveau, maar in een netwerkverband worden gerealiseerd, dan moeten zij die regeling, en elke wijziging ervan, te melden aan de erkennende overheid.

De federale overheid zal voorzien in een systeem van financiële compensatie van de permanent gereserveerde capaciteit (eerste fase), alsook voor wat de eventueel te activeren tweede fase betreft.

Het is duidelijk dat bovenstaande bepalingen verder gepreciseerd moeten worden, bv. inzake de wijze waarop de tweede of volgende fasen geactiveerd moeten worden. In volgende brieven zullen we daarover stelselmatig verduidelijking geven.

2) Gefaseerde heropstart van de niet-COVID-19-activiteiten in het ziekenhuis

Op 16 april werd per brief verduidelijkt dat de maatregelen inzake de annulatie van alle niet-essentiële zorg nog steeds van toepassing bleef. Tegelijkertijd werd aangekondigd dat een proces zou worden opgestart om de definities “noodzakelijk” en “dringend” te definiëren, alsook de heropstart van activiteiten en de randvoorwaarden daarvoor voor te bereiden. Deze situatie blijft geldig; in functie van beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad zullen de overheden voorzien in de nodige communicatie.

Op 19 april leverde het uitgebreid bureau van de Hoge Raad van Artsen-specialisten en van Huisartsen een eerste advies af. Op 21 april vond een overleg plaats tussen het DG Gezondheidszorg en het RIZIV met het Verbond der Belgische beroepsverenigingen van artsen-specialisten (VBS-GBS) en de verenigingen van hoofdartsen. Er werd afgesproken om tot **praktisch toepasbare richtlijnen** te komen inzake hoe diverse types van activiteiten (klassieke hospitalisatie, daghospitalisatie, raadplegingen) met diverse impact op welbepaalde capaciteiten (bv. intensieve zorgen, beademing, medicatie, bloedverbruik, persoonlijke beschermingsmiddelen) zouden kunnen worden heropgestart, ook rekening houdend met de ziekenhuisspecifieke omstandigheden. Die omstandigheden hebben dan betrekking op bv. de mate waarin men belast is geworden door COVID-19-zorg, de mate waarin infrastructurele en personele inspanningen zijn moeten gebeuren daarvoor, het reguliere zorgaanbod, etc.

Zonder daarop verder in te gaan via deze brief, wensen we alvast mee te geven dat de bedoeling is om in de week van 27 april daarover te kunnen communiceren naar het werkveld, ook na overleg in het Comité Hospital & Transport Surge Capacity, waaraan alle overheden en de ziekenhuiskoepels deelnemen.

3) Verantwoordelijkheden

Van meet af aan hebben wij de richtlijnen van ons Comité gestuurd aan de directeurs, hoofdartsen en noodplancoördinatoren binnen de ziekenhuizen. **Wij wensen jullie uitdrukkelijk te danken voor het leiderschap en de verantwoordelijkheid die jullie elk afzonderlijk en samen hebben genomen. Ook willen wij jullie voor de verdere aanpak, zoals ook beschreven in deze brief, te bevestigen in dat leiderschap en deze verantwoordelijkheid.**

Indien u specifieke vragen heeft over deze brief, kan u contact nemen met algemeziekenhuizen@vlaanderen.be.

Dr. Paul Pardon

Chief Medical Officer
België, Voorzitter van
de Risk Management
Group

Pedro Facon

Voor het Comité
Hospital & Transport
Surge Capacity

Prof. Dr. Erika Vlieghe

Voor het
Wetenschappelijk
Comité

Prof. Dr. Geert
Meyfroidt

Voorzitter van de
Belgische Vereniging
Intensieve
Geneeskunde

Registration	Hospital	Administration in charge	Municipality	Province	(1) Recognized ICU beds	(2) Recognized ICU beds to be reserved for COVID in first phase = 25% of (1) If second phase: double the effort within 7 days	(3) Extra ICU beds to be created for COVID (surge Capacity) = same number of beds as (2) If second phase: double the effort within 7 days	(4) Total number of ICU beds to be reserved for COVID = sum of (2) and (3) If second phase: double the effort within 7 days	(5) Total number of non ICU beds to be reserved for COVID = (4) * 4 If second phase: double the effort within 7 days	(6) Total number of ICU beds for Non-COVID = (1) - (2)
038	SILVA MEDICAL VZV	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	0	0	0	0	0	
076	CENTRE HOSPITALIER UNIV. SAINT PIERRE	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	22	6	6	12	16	
077	CHU BRUGMANN	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	33	8	8	16	25	
079	Bordet	Commission communautaire commune de	Bruxelles	Bruxelles	12	3	3	6	9	
087	HOPITAUX D IRIS SUD	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	22	6	6	12	16	
110	CLINIQUE SAINT JEAN	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	15	4	4	8	11	
111	CLINIQUES DE L'EUROPE	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	22	6	6	12	16	
150	H.U.D.E.R.F.	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	0	0	0	0	0	
332	Chirec - Delta	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	16	4	4	8	12	
547	C.H. VALISANA	Commission communautaire commune de	Bruxelles	Bruxelles	0	0	0	0	0	
723	C.H. INTERREGIONAL EDITH CAVELL - SARE	Commission communautaire commune de	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	18	5	5	10	13	
015	HOSPITAL ST.- NIKOLAUS	Deutschsprachige Gemeinschaft	Eupen	Liège	7	2	2	4	5	
257	KLINIK ST. JOSEF	Deutschsprachige Gemeinschaft	Sankt-Vith	Liège	6	2	2	4	4	
039	C.H.U. UCL NAMUR	Fédération Wallonie-Bruxelles	Mont-Godinne	Namur	28	7	7	14	21	
403	CLINIQUES UNIVERSITAIRES SAINT LUC	Fédération Wallonie-Bruxelles	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	35	9	9	18	26	
406	CLINIQUE UNIVERSITAIRE ERASME	Fédération Wallonie-Bruxelles	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	39	10	10	20	29	
707	C.H.U. DE SART TILMAN	Fédération Wallonie-Bruxelles	Liège	Liège	49	12	12	24	37	
004	CLINIQUE REINE ASTRID	Région Wallonne	Malmedy	Liège	6	2	2	4	4	
006	C.H.R DE NAMUR	Région Wallonne	Namur	Namur	24	6	6	12	18	
007	CENTRE HOSPITALIER DE LA HAUTE SENNE	Région Wallonne	Soignies	Hainaut	10	3	3	6	7	
010	GRAND HOPITAL DE CHARLEROI	Région Wallonne	Charleroi	Hainaut	39	10	10	20	29	
020	CHR VERVIERS	Région Wallonne	Verviers	Liège	20	5	5	10	15	
023	CLINIQUE ANDRE RENARD	Région Wallonne	Herstal	Liège	8	2	2	4	6	
037	ISOSL CLINIQUES DE SOINS SPEC VALDOR PERI	Région Wallonne	Liège	Liège	0	0	0	0	0	
042	C.H. DU BOIS DE L ABBAYE ET DE HESBAYE	Région Wallonne	Seraing	Liège	12	3	3	6	9	
043	CLINIQUE SAINT PIERRE	Région Wallonne	Ottignies	Brabant Wallon	15	4	4	8	11	
068	CENTRE HOSPITALIER REGIONAL DE HUY	Région Wallonne	Huy	Liège	20	5	5	10	15	
096	C.H.U. TIVOLI	Région Wallonne	La Louvière	Hainaut	14	4	4	8	10	
103	C.H. REGIONAL SAMBRE ET MEUSE	Région Wallonne	Auvelais	Namur	9	2	2	4	7	
146	CENTRES HOSPITALIERS JOLIMONT	Région Wallonne	Haine-Saint-Paul	Hainaut	29	7	7	14	22	
152	CENTRE HOSPITALIER CHRETIEN - SAINT JOSEPH	Région Wallonne	Liège	Liège	48	12	12	24	36	
158	CENTRE HOSPITALIER CHRETIEN - ROCOURT	Région Wallonne	Hermalle-sous-Argenteau	Liège	12	3	3	6	9	
164	VIVALIA - IFAC	Région Wallonne	Marche-en-Famenne	Luxembourg	13	3	3	6	10	
166	C.H.U. UCL NAMUR	Région Wallonne	Namur	Namur	15	4	4	8	11	
168	VIVALIA - CENTRE HOSPITALIER DE L ARDENNE	Région Wallonne	Libramont	Luxembourg	10	3	3	6	7	
246	VIVALIA - CLINIQUE DU SUD-LUXEMBOURG	Région Wallonne	Arlon	Luxembourg	20	5	5	10	15	
247	C.H. DE MOUSCRON	Région Wallonne	Mouscron	Hainaut	12	3	3	6	9	
249	CENTRE DE SANTE DES FAGNES	Région Wallonne	Chimay	Hainaut	6	2	2	4	4	
254	C.H.U. ET PSYCHIATRIQUE DE MONS BORINAGE	Région Wallonne	Mons	Hainaut	14	4	4	8	10	
264	C.H.U. UCL NAMUR	Région Wallonne	Dinant	Namur	6	2	2	4	4	
266	CHR MONS HAINAUT	Région Wallonne	Mons	Hainaut	12	3	3	6	9	
325	C.H.U. A. VESALE	Région Wallonne	Montigny-le-Tilleul	Hainaut	12	3	3	6	9	
346	CENTRE HOSPITALIER JOLIMONT - NIVELLES	Région Wallonne	Nivelles	Brabant Wallon	8	2	2	4	6	
409	CLINIQUE NOTRE DAME DE GRACE	Région Wallonne	Gosselies	Hainaut	10	3	3	6	7	
410	CH EPICURA - HORNU-BAUDOUR	Région Wallonne	Baudour	Hainaut	17	4	4	8	13	
412	C.H.R. DE LA CITADELLE	Région Wallonne	Milmort	Liège	42	11	11	22	31	
534	CENTRE HOSPITALIER DE WALLONIE PICARDE	Région Wallonne	Tournai	Hainaut	36	9	9	18	27	
706	CLINIQUE SAINT LUC	Région Wallonne	Bouge	Namur	15	4	4	8	11	

718	C.H.U. DE CHARLEROI	Région Wallonne	Lodelinsart	Hainaut	42	11	11	22	88	31
724	C.H. EPICURA - ATH	Région Wallonne	Ath	Hainaut	6	2	2	4	16	4
009	ZIEKENHUISNETWERK ANTWERPEN VZW	Vlaamse overheid	Antwerpen	Antwerpen	74	19	19	38	152	55
012	A.Z. ST. BLASIIUS	Vlaamse overheid	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	12	3	3	6	24	9
017	A. Z. MARIA MIDDELARES	Vlaamse overheid	Gent	Oost-Vlaanderen	22	6	6	12	48	16
026	ALGEMEEN ZIEKENHUIS ST. MAARTEN	Vlaamse overheid	Mechelen	Antwerpen	18	5	5	10	40	13
032	AZ ALMA	Vlaamse overheid	Eeklo	Oost-Vlaanderen	9	2	2	4	16	7
049	ALGEMEEN ZIEKENHUIS ST. JAN BRUGGE OOSTENDE	Vlaamse overheid	Brugge	West-Vlaanderen	53	13	13	26	104	40
057	JAN YPERMAN ZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Ieper	West-Vlaanderen	12	3	3	6	24	9
063	A. Z. TURNHOUT	Vlaamse overheid	Turnhout	Antwerpen	15	4	4	8	32	11
097	HEILIG HART ZIEKENHUIS V. Z.W.	Vlaamse overheid	Lier	Antwerpen	15	4	4	8	32	11
099	GZA ? Ziekenhuizen	Vlaamse overheid	Wilrijk	Antwerpen	24	6	6	12	48	18
102	HEILIG HARTZIEKENHUIS V. Z.W.	Vlaamse overheid	Mol	Antwerpen	10	3	3	6	24	7
104	Rivierenland AZ	Vlaamse overheid	Reet	Antwerpen	14	4	4	8	32	10
106	A.Z. SINT MARIA	Vlaamse overheid	Halle	Vlaams Brabant	9	2	2	4	16	7
108	R. Z. HEILIG HART	Vlaamse overheid	Leuven	Vlaams Brabant	8	2	2	4	16	6
109	R. Z. HEILIG HART TIENEN	Vlaamse overheid	Leuven	Vlaams Brabant	6	2	2	4	16	4
117	AZ DELTA	Vlaamse overheid	Roeselare	West-Vlaanderen	58	15	15	30	120	43
124	SINT JOZEFSKLINIEK	Vlaamse overheid	Izegem	West-Vlaanderen	7	2	2	4	16	5
126	O.L.V. ZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Aalst	Oost-Vlaanderen	32	8	8	16	64	24
134	SINT VINCENTIUSZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Deinze	Oost-Vlaanderen	6	2	2	4	16	4
140	ALGEMEEN ZIEKENHUIS ST. LUCAS	Vlaamse overheid	Brugge	West-Vlaanderen	10	3	3	6	24	7
143	U.Z. BRUSSEL	Vlaamse overheid	Bruxelles-Capitale	Bruxelles	36	9	9	18	72	27
170	A. Z. OUDENAARDE V.Z.W.	Vlaamse overheid	Oudenaarde	Oost-Vlaanderen	8	2	2	4	16	6
176	ALGEMEEN STEDELIJK ZIEKENHUIS A.V.	Vlaamse overheid	Aalst	Oost-Vlaanderen	24	6	6	12	48	18
204	A. Z. JAN PORTAELS VILVOORDE	Vlaamse overheid	Vilvoorde	Vlaams Brabant	12	3	3	6	24	9
217	A.Z. SINT ELISABETH	Vlaamse overheid	Zottegem	Oost-Vlaanderen	12	3	3	6	24	9
243	JESSA ZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Hasselt	Limburg	48	12	12	24	96	36
265	ALGEMEEN ZIEKENHUIS LOKEREN	Vlaamse overheid	Lokeren	Oost-Vlaanderen	6	2	2	4	16	4
290	A.Z. ST. LUCAS	Vlaamse overheid	Gent	Oost-Vlaanderen	24	6	6	12	48	18
300	UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS ANTWERPEN	Vlaamse overheid	Edegem	Antwerpen	39	10	10	20	80	29
308	A. Z. HERENTALS	Vlaamse overheid	Herentals	Antwerpen	6	2	2	4	16	4
310	A. Z. WEST	Vlaamse overheid	Veurne	West-Vlaanderen	12	3	3	6	24	9
322	UNIVERSITAIRE ZIEKENHUIZEN K.U.L.	Vlaamse overheid	Leuven	Vlaams Brabant	96	24	24	48	192	72
371	ZIEKENHUIS OOST LIMBURG	Vlaamse overheid	Genk	Limburg	51	13	13	26	104	38
392	ALGEMEEN ZIEKENHUIS ZENO	Vlaamse overheid	Knokke-Heist	West-Vlaanderen	12	3	3	6	24	9
395	SINT ANDRIESZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Tielt	West-Vlaanderen	8	2	2	4	16	6
396	A.Z. GROENINGE	Vlaamse overheid	Kortrijk	West-Vlaanderen	28	7	7	14	56	21
397	KLINIEK ONZE LIEVE VROUW VAN LOURDES	Vlaamse overheid	Waregem	West-Vlaanderen	10	3	3	6	24	7
525	A.Z. DAMIAAN OOSTENDE	Vlaamse overheid	Oostende	West-Vlaanderen	11	3	3	6	24	8
536	A.Z. SINT JOZEF	Vlaamse overheid	Malle	Antwerpen	6	2	2	4	16	4
550	A.Z. GLORIEUX	Vlaamse overheid	Ronse	Oost-Vlaanderen	11	3	3	6	24	8
595	A.Z. NIKOLAAS	Vlaamse overheid	Sint-Niklaas	Oost-Vlaanderen	18	5	5	10	40	13
670	UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS GENT	Vlaamse overheid	Gent	Oost-Vlaanderen	71	18	18	36	144	53
682	AZ MONICA	Vlaamse overheid	Deurne	Antwerpen	14	4	4	8	32	10
689	IMELDA ZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Bonheiden	Antwerpen	34	9	9	18	72	25
709	A.Z. SINT DIMPNA	Vlaamse overheid	Geel	Antwerpen	12	3	3	6	24	9
710	A. Z. KLINA V. Z.W.	Vlaamse overheid	Brasschaat	Antwerpen	20	5	5	10	40	15
712	ALGEMEEN ZIEKENHUIS DIEST	Vlaamse overheid	Diest	Vlaams Brabant	8	2	2	4	16	6
713	A.Z. JAN PALFIJN GENT	Vlaamse overheid	Gent	Oost-Vlaanderen	10	3	3	6	24	7
714	Sint Franciscusziekenhuis	Vlaamse overheid	Heusden	Limburg	9	2	2	4	16	7
715	SINT TRUDO ZIEKENHUIS	Vlaamse overheid	Sint-Truiden	Limburg	8	2	2	4	16	6
716	ALGEMEEN ZIEKENHUIS VESALIUS	Vlaamse overheid	Tongeren	Limburg	9	2	2	4	16	7
717	ZIEKENHUIS MAAS EN KEMPEN V.Z.W.	Vlaamse overheid	Maaseik	Limburg	8	2	2	4	16	6
719	MARIAZIEKENHUIS NOORD LIMBURG	Vlaamse overheid	Overpelt	Limburg	12	3	3	6	24	9
					1993	516	516	1032	4128	1477